

[Ømann.]

afgørende hindring for, at regeringen ikke evner at gøre det; den så gerne ville.

Jeg kan ikke lade være med igen at filosofere over: hvad er det for et hundeslagsmål, der foregår mellem de mange kreditinstitutter, hvilke realinteresser er det, der brydes her? Er det personposter? Er det forsørgelsesproblemer ved nedlæggelse? Er der person- og lokalhensyn blandet op i disse åbenbart uhyre vigtige spørgsmål om lånegrænser på 40 eller 50 pct.? Må jeg så spørge: hvad er det, der får ministeren til at vige tilbage for at ændre reallånefondenes stilling og deres status? Har bankerne virkelig så store interesser i forbindelse med at røgte den samfundsopgave, som det er at udstede disse lån, at det er meget vanskeligt at ændre statutterne? Det er da en ganske rimelig skik at forhandle med de berørte, når man vil ændre forhold, der angår dem. Men der er da grund til at anføre, at forhandlingerne så må dreje sig om, hvordan man i fællesskab kan lave et realkreditsystem, der er moderne og det bedste for samfundet. Argumenterne må ikke styres af institutionernes kamp mod overflødiggørelse, hvor man strides for at opretholde kategorier af udlånsinstitutter, der ikke har anden særlig funktion end at være bærer af et særligt navn.

Vi har nu et lovforslag foran os, som vi egentlig ikke behøver at tage stilling til, for boligministeren står jo ret svagt på hovedpunkterne i det, idet han tilkendegiver sin villighed til at drøfte kreditforeningernes ændrede tanker. Der kan også komme andre tanker langs ad vejen, der er jo udvikling på dette felt, og vi ved ikke, hvordan denne sag vil ende, for man har altså valgt stadig at lade kreditinstitutterne og reallånefondene selv få det afgørende ord. Mon dog ikke tiden er inde til, at boligministeren med roligt sind efter at have forhandlet tilbørligt med de interesserede parter kan stille det eneste rigtige forslag, det forslag, der fastslår for det første ét kreditlag, så man ikke skal rende fra Herodes til Pilatus selv i de mere beskedne lånesager, for det andet én landsdækkende kreditinstitution gerne med en flerhed af geografiske filialer, også således at der er en valgmulighed, og for det tredje ensartede vurderings- og låneudmålingsbetingelser.

Jeg synes, at forhandlingerne her har

givet udtryk for, at der egentlig er et flertal for disse synspunkter, og så synes jeg ikke, der er grund til at tøve. Hvad der er til gavn for befolkningen i dette spørgsmål, kan der ikke være tvivl om.

Sigsgaard: På en række punkter kan jeg tilslutte mig, hvad hr. Kampmann sagde, og også hvad hr. Ømann sagde, bl. a. om enhedsprioritering, men det skal jeg ikke stå her og gentage. Heller ikke i øvrigt skal jeg gå i detaljer, for jeg har jo tidligere redegjort for VS' uenighed i de grundprincipper, hvorefter kreditten fordeles i dag.

Vi mener ikke, at et hvilket som helst byggeprojekt skal kunne belaste kreditmarkedet. Vi mener, at der kan skelnes mellem mere og mindre nyttige investeringer, og vi mener, der bør skelnes; bl. a. gennem kreditgivningen kan investeringerne dirigeres til en vis grad, så vi ikke får landet slet så fyldt med forskellige ting, som vi ikke har brug for, bl. a. benzinstationer, mens der ikke er penge til sanering og til plejehjem. Så kunne man også dirigere aktiviteten til de landsdele, hvor der er behov for den, og der kunne komme lidt mere realitet ind i al snakken om egnsudvikling. En sådan differentieret långivning er efter vor opfattelse det eneste forsvarlige. Vi ved godt, at regeringen ikke vil det, og alene derfor kan vi ikke stemme for lovforslaget. Skulle der differentieres, kunne man selvfølgelig heller ikke have, at tilfældige privatpersoner sad og dirigerede kreditinstitutterne, sådan som de gør det i dag.

Regeringen vil lette presset på kreditmarkedet ved at forkorte lånenes løbetid og nedsætte deres størrelse i forhold til ejendomsværdierne, og på visse punkter kan lovforslaget vel være fornuftigt, men endnu klogere havde det været at lette presset ved at skære mindre nyttige investeringer væk eller udsætte dem. Jeg tror i modsætning til mange andre ikke, at det store problem i dag er, at opsparingen er så frygtelig lille — den er jo større, end den nogen sinde før har været — men derimod at investeringerne på visse områder er for rigelige og er forkerte. Hvad særlig finansieringen af boligbyggeriet angår, tror jeg, vi skal helt væk fra den traditionelle finansiering. Det er jo meningsløst, at huslejen i et byggeri prioriteret i én måned kan være 100 kr. højere end i et